

93/952.

April 24. 1952.

Kedves dr. Eliot!

Nagy megnyugvással jelenthetem, hogy a budapesti épület, melynek az Amerikai Unitárius Társulat részbeni tulajdonosa, ép úgy mint a többi más összes egyházi épületeink az államosítás alól mentesítést kaptak. Ugyanez történt különben az egész országban a többi összes felekezetek egyházi épületeivel. Is. A kormány az államosítás rendjén az egyházak érdekeit teljes tiszteletben tartotta. Így az Önök épületét is vallásos céljainkra a jövőben is szabadon használhatjuk, ép úgy mint a múltban. Az egyetlen probléma, amely az Önök épületével kapcsolatosan előttünk áll az, hogy az épület sürgős tatarozást igényel. Amint tudja az ostrom alatt az épület bombakárt szenvedett. A magyar hatóságok segítettek elvégezni rajta anyagi ^{reparációt} ~~reparációt~~, hogy valamennyire használható állapotba hozhassuk.

Igen sok egyházi épületet Magyarországon, maga az állam állított helyre. A szóbanforgó épület azonban további tatarozást igényel s az épület általános fenntartási költségeiről is nekünk kell gondoskodni. Mi természetesen minden tőlünk telhetőt megteszünk. Bizonyos sürgős reparációk költsége azonban úgy látszik a mi anyagi erőnket meghaladja. Attól lehet ezért tartani, hogy dacára annak, hogy az épület szerencsére a mi egyházi céljaink szolgálatára meghagyatott, még sem tudjuk ennek kellő hasznát venni egyszerűen azért, mert nem leszünk képesek használható állapotba tartani.

Amint már nem egyszer jelentettem, ~~nincs szükségünk~~ nekünk az ország alkotmánya nemcsak hogy ~~lejt~~ vallásszabadságot biztosít, hanem az állam egyházi munkánkat hathatósan támogatja is. Az állam és az egyház között 1948-ban kötött egyezmény értelmében az állam az egyházaknak igen tekintélyes pénzbeli támogatást nyújt. Nyersen számítva a Magyarországi Unitárius Egyház összes költségeinek több mint 50%-a ¹⁷ az állam fedezi. Ugyanez az eset a többi felekezeteknél is a római-katolikusokat is beleértve.

ve. A lelkipásztorok és a plébánosok akármelyik felekezethez tartoznak is, ugyanazokat az állami kedvezményeket élvezik mint az ország más dolgozói. Ezzel szemben az állam nem kíván egyebet, mint hűséget az állam alkotmányához s aztán a mi különben is az egyházak fő feladata kell legyen, a nép jólétének és a béke ügyek-szolgálatát.

Bizonyára érdekelni fogja Önt, hogy az amerikai unitárius lelkészek túlnyomó többségű megnyilatkozása a kötelező katonai szolgálat bevezetése ellen Magyarországon nagy érdeklődést és megnyugvást keltett. Teljes egyetértésben azokkal ~~akkor~~ akik a kötelező katonai szolgálat bevezetése ellen szavaztak itt is az általános nézet, hogy - amint odaát sokan oly helyesen mondták - a fegyverkezés: "Inkább előidézheti mint sem elháríthatja a háború veszélyét". A háború semmi esetre sem alkalmas eszköz a nemzetközi problémák megoldásához. Ezek a problémák - amint azt az amerikai lelkészek közül sokan oly helyesen állapították meg - nem hadseregek, hanem kölcsönös megértés útján oldhatók meg.

Sok emberre gyakoroltak mély hatást nálunk az ilyen megjegyzések: "A háború erkölcstelen dolog. Végeredményében a szabadságot és az egyéni függetlenséget is megöli".

Ugy látszik, hogy ^{azok} azok közül a bevezetők közül, akik a kötelező katonai szolgálat bevezetése mellett nyilatkoztak egyesek "Súlyos katonai agressió"-tól félnek. Ha azonban ezek itt most nálunk szétnézhetnének ~~itt~~ félelmük azonnal eloszlana, mert ebben az országban a háborúra való készülődésnek semmi jelét nem tudnák fölfedezni. Ezzel szemben láthatnának békeszerető embereket, akik keményen dolgoznak az ország újraépítésén, mely a második világháború alatt oly sokat szenvedett. Egy ország melynek mind a két keze el van foglalva az élet nivó emeléséért való munkában, nem készülődhetik háborúra, már csak azért sem, mert nincs egy harmadik keze.

Igy aztán elképzelheti, hogy a mi békeszerető népünk szá-

rára milyen nagy öröm és megnyugvás volt hallani, ~~xxx~~ ~~hogy~~ ar-
ról a peticióról, mely a koreai béke érdekében legújabbban Truman
elnökhöz ment s különösen örvendünk annak a ténynek, hogy a peti-
ció egyik kezdeményezője egyik kiváló amerikai unitárius lelkész
volt, nekünk régi barátunk: Rev. John Lathrop aszagedi egyeten
tiszteletbeli doktora. S olyan jó tudni azt is, hogy olyan kiváló
vezető unitárius ember mint Emily Green Balch az 1946. évi Béke No-
beldíj nyertese egyike annak a 417 kiváló embernek, akik a peti-
ciót aláírták. Büszkék vagyunk arra, hogy amerikai unitárius test-
véreink első helyet foglalnak el azok között, akik az emberiség
békéjéért fáradoznak. Igen mélyen érintett mindnyájunkat töb-
bek között a peticiónak ez a kitétele: " Teljes tudatában vagyunk
a szóbanforgó kérdés komplikált voltának és mégis hisszük, hogy
ha saját gyermekeink és más érdekelt nemzetek fiainak az életét
tartjuk mindenekfölött állónak, meg lehet találni a módját annak,
hogy a halál aratásának azonnal véget vessünk."

Jó á minékünk tudni, hogy jóllehet egymástól távol élünk
ezen a földtekén, mi még is nemcsak a hitben vagyunk eggyek, hanem
abban is amire ma az emberiségnek a legnagyobb szüksége van, a bé-
kére való elszánt küzdelemben az Úr Jézus szellemében aki mondá:
" Boldogak a békességre igyekezők, mert ők Isten fiainak nemzetnek